

info: Memorial Book 'Dennert & Pape'
keywords: Dennert, D&P, Dupa, Dennert & Pape, Aristo

Boek over Dennert & Pape

Hans Dennert

Na het overlijden van Hans Dennert, directeur en eigenaar van Dennert & Pape, ontstond het idee om een gedenkboek te schrijven. Na 4 jaar is er nu een waardig boek, waaraan 32 personen hebben meegewerkt. Het boekwerk met meer 440 pagina's is tijdens IM2004 aangeboden. Bij de uitgave horen ook 2 CD's met extra informatie, waaronder Engelse vertalingen van enige hoofdstukken, en zeer veel andere documenten. Te veel om op te noemen. Het is niet eenvoudig dit gedenkboek kort samen te vatten. Prof. Joachim Fischer had voor de inleiding 14 pagina's nodig. Het boek beschrijft de historie van D&P, standaard rekenlinialen, speciale rekenlinialen en andere producten, zoals planimeters en calculators.

Historie

Dennert & Pape heeft in de 106 jaren van haar bestaan een ingrijpende ontwikkeling doorgemaakt, waarbij vier generaties Dennert de onderneming door woelige tijden hebben geloodst.

In 1872 werd de eerste rekenliniaal geproduceerd; in 1978 werd de productie – door de snelle opkomst van Japanse calculators – beëindigd. Daartussen ligt een boeiende periode van ontwikkelen, produceren en verkopen van ingenieuze en precieze rekeninstrumenten.

Voor de ambitieuze verzamelaar heeft de historie van D&P en haar producten een hoge toegevoegde waarde. Het geeft overzicht en inzicht, waardoor je beter in staat bent een evenwichtige collectie op te bouwen. Geheel volgens eigen vertrekpunten. Overzicht begint met het kunnen dateren van afzonderlijke rekenlinialen. Het was Hans Dennert zelf die de hulpmiddelen daarvoor aanreikte, zoals: logos en lay-outs. Maar Dennert gaf ook codes waarmee plaats en jaar van de rekenliniaal kan worden vastgesteld. De uitvoerige documentatie met patentschriften, leerboekjes en gebruiksaanwijzingen versterken het inzicht.

Standaard rekenlinialen

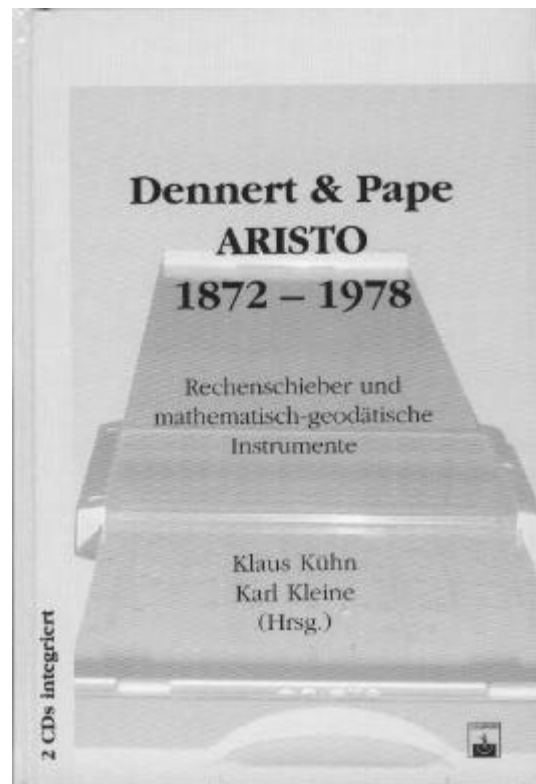
Dennert & Pape heeft naast de meest bekende rekenlinialen, zoals de systemen Mannheim, Rietz en Darmstadt, ook een aantal log-log-linialen op de markt gebracht. De productie hiervan begon al in 1949. Befaamd zijn de dubbelzijdige systemen Studio, StudioLog, MultiLog, HyperboLog en HyperLog. De HyperLog had 31 schalen, waaronder de sinh, en was desondanks zeer overzichtelijk.

Door het gebruik van kunststof konden deze systemen goedkoop geproduceerd worden.

Speciale rekenlinialen

Dennert & Pape heeft al vroeg een scala van speciale rekenlinialen gemaakt. De catalogus van 1919 toont 24 verschillende typen en daarmee namen ze na de eerste wereldoorlog een leidende positie in. Als D&P in 1936 besluit over te gaan op kunststof linialen krijgt de specialiteit van Sonderanfertigungen een geheel nieuwe dimensie. Jürgen Bartzik e.a. komen met indrukwekkende lijsten van speciale rekenlinialen, alle voorzien van nummers, zodat de verzamelaar snel na kan slaan waarover het gaat.

Informatief is in dit verband ook het relaas van Werner Rudowski over de productie-ervaringen van een speciale rekenliniaal voor luchtkoeling. Hij laat je in de D&P-keuken kijken.

Andere producten

De oorspronkelijke naam van D&P was Dennert & Pape, Werkstatt für Mathematische Instrumenten. De eerste prijslijst vermeldde dan ook waterpasinstrumenten, theodolieten, planimeters, tekeninstrumenten en tekenlinialen. Rekenlinialen kwamen pas in 1872. D&P had toen al veel ervaring met diverse instrumenten. In latere jaren heeft D&P met succes computergestuurde tekenmachines gemaakt, zoals beschreven door Günter Gerulat.

Andere producten die beschreven worden zijn: planimeters (Joachim Fischer) en calculators (Jörn Lütjens). Die worden bij ons door Harrie en Hans verzameld.

Tot slot

Dennert & Pape heeft door de jaren heen de ontwikkeling van de onderneming en haar producten altijd goed gedocumenteerd. Dat is ook mede

bepalend geweest voor de kwaliteit van het gedenkboek. Maar een dergelijk boekwerk komt alleen tot stand als veel deskundigen – waaronder enige vroegere werknemers – daaraan mee willen werken. Twee namen springen daarbij in het oog, de auteurs Klaus Kühn en Karl Kleine, die ook de last van het uitgeven hebben gedragen. Warm aanbevolen voor elke verzamelaar!

(Het boek is te bestellen via de webside www.rechenschieber.org De prijs, excl. porto, is €65,00)
